

REFERAT Handicaprådet 2018-2021 d. 03-03-2021

Mødedato Onsdag d. 03. marts 2021 kl. 11:13

Mødested Møde uden fremmøde

Mødedeltagere Kristina Kongsted, Michael Mathiesen, Lene Lindberg, Marlene Harpsøe, Bente Borg Donkin, Katrine Kjærbo, Pernille Madsen, Jacob Svendsen, Kirsten Fazio, Karl Vilhelm Nielsen, Winnie Christensen, Sune Lundberg, Bente Slott, Niels Fiil Hildebrandt

Indholdsfortegnelse

Høring: Udvidelse og ny organisering af H-klasserne.....	3

Punkt 1: Høring: Udvidelse og ny organisering af H-klasserne

21/2399

Sagen afgøres i:

Børne- og Uddannelsesudvalget 2018-2021

Indledning

Andelen af børn og unge med autismspektrumsforstyrrelser er stigende både generelt og i Helsingør Kommune. Der kommer samtidig flere børn og unge med sammensatte diagnoser. Helsingør Kommune ønsker, at alle børn i kommunen kan gå i skole og fritidstilbud tættest muligt deres nærmiljø. For børn med særlige behov, i særlig grad børn med autismspektrumsforstyrrelser kombineret med generelle indlæringsvanskeligheder eller andre komplekse problemstillinger, er det ikke altid muligt.

Der er behov for at øge kapaciteten i kommunens egne tilbud som et alternativ til eksterne skoletilbud, som det fremgår af visitationsanalysen fra 2019.

I denne sag skal Børne- og Uddannelsesudvalget træffe principiel beslutning om kapacitetsudvidelse af H-klasserne og godkende den første fase.

Retsgrundlag

Folkeskoleloven § 3, stk. 2

Relation til vision og tværgående politikker

Sagen relaterer sig til Helsingør Kommunes vision 2030 om fortsat at indrette, udvikle og tilpasse de fysiske lærings- og udfoldelsesmiljøer. Vi iværksætter indsatser tæt på barnet og i lokalmiljøet for at sikre børnenes læring og trivsel, samt at alle børn og unge skal føle sig som en værdifuld del af fællesskabet.

Sagsfremstilling

Antallet af børn og unge med psykiske diagnoser er stigende på landsplan og i Helsingør Kommune. Det udgør en udfordring for almenområdet, og en del af disse elever har behov for særlige skoletilbud. Der er ikke tilstrækkelige lokale skoletilbud i Helsingør Kommune.

Tabel 1. Antal børn og unge med psykiske sygdomme opgjort pr. 1.000 0-17-årige i kommunen, 2009 og 2019

Kommune			Ændring i %
	2009	2019	
Helsingør	27,5	48,5	76,4
Fredensborg	35,8	42,7	19,2
Hørsholm	25,0	39,3	57,2
Landsplan	32,3	49,2	52,3

(Anm.: Af diskretionshensyn vises ikke værdier baseret på færre af 5 børn og unge med psykiatrisk diagnose i en kommune. Kilde: ”Udviklingstendenser i forhold til børn og unge med psykiatriske diagnoser, August 2020” Social- og Indenrigsministeriets Benchmarkingenhed.)

1. Udviklingen i antal børn og unge med diagnoser i Helsingør Kommune

I Helsingør Kommune er der et stigende antal børn og unge med både autismspektrumsforstyrrelser og generelle indlæringsvanskeligheder samt et stigende antal børn og unge med komplekse problemstillinger.

Tabel 2. Udvikling i de 5 mest hyppigste diagnoser pr. 1.000 0-17-årige i kommunen, 2009-2019 (pct.)

Kommune	ADHD	Autisme	Belastningsreaktion	Specifik udviklingsforstyrrelse	Angst
Helsingør	166,8	357,2	121,7	139,5	121,7
Fredensborg	35,2	187,1	54,5	8,7	54,5
Hørsholm	137,1	347,7	132,9	0,0	132,9
Landsplan	138,8	152,6	109,4	64,2	129,2

Kilde: "Udviklingstendenser i forhold til børn og unge med psykiatriske diagnoser, August 2020" Social- og Indenrigsministeriets Benchmarkingenhed.)

Tabel 2 viser en stigning på 357,2 % i autismediagnoser fra 2009 til 2019 i Helsingør Kommune. På landsplan er der en stigning på 152,6 %.

Tabel 3. Andel af børn og unge med mere end en diagnose

Kommune	2009	2019	Ændring i %
Helsingør	26,9	48,8	21,9
Fredensborg	26,8	47,3	20,5
Hørsholm	28,3	45,6	17,3
Landsplan	26,1	40,2	14,1

2. Helsingør Kommunes tilbud til børn med autismspektrumforstyrrelser

Helsingør Kommunes tilbud til elever med autismspektrumsforstyrrelser er H-klasserne på Nygård Skole. H-klasserne er et undervisningstilbud til normaltbegavede elever, og der er indskrevet 75 elever. Tilbuddet er oprindeligt normeret til 64 elever, og der er ikke mulighed for yderligere at øge antallet af elever i de nuværende fysiske rammer.

Tabel 3. Udviklingen i antal elever i H-klasserne 2015/2016 – 2020/2021

2015/2016 2016/2017 2017/2018 2018/2019 2019/2020 2020/2021

3. Udvidelse af målgruppe

Den store stigning i diagnoser giver kapacitetsudfordringer i kommunens egne tilbud. Det gælder både i forhold til Team V, som det allerede er fremlagt under budgetforhandlingerne, og i forhold til H-klasserne. I Helsingør Kommune er der ikke lokale tilbud til børn og unge, der ligger i målgruppen mellem Team V, som er et tilbud til eleverne med generelle og specifikke indlæringsvanskeligheder, og H-klasserne som er et tilbud til normaltbegavede børn og unge med autismespektrumforstyrrelser. Med udvidelsen af målgruppen i H-klasserne vil der være et lokalt tilbud til disse børn.

Samtidig har en større andel af børn end tidligere behov for mere individuelle indsatser med kortere eller længere perioder med autismedagogik enten som solisttilbud eller i tilbud, som kan sluse dem ind i H-klasserne.

Der er p.t. 6 skolestartere med både autismespektrumforstyrrelser og generelle indlæringsvanskeligheder, der har behov for et skoletilbud pr. 1. august og få elever, der har behov for solisttilbud med udgangspunkt i autismedagogik.

Center for Dagtilbud, Skoler, Fritid og Idræt foreslår, at målgruppen på Nygård Skole fra skoleåret 2021/2022 ændres til elever med autismespektrumforstyrrelser, herunder også elever med generelle indlæringsvanskeligheder og elever med komplekse problemstillinger med behov for autismedagogik.

4. Yderligere afdækning

Center for Dagtilbud, Skoler, Fritid og Idræt er ved at afdække elevgrundlaget mere præcist, idet der ses en stigning i antallet af børn og unge, som det er vanskeligt at finde såvel egne som eksterne skoletilbud til.

5. Udfordringer ved de nuværende fysiske læringsmiljøer

Der har gennem flere år været udfordringer med at få plads til kommunens egne børn og unge i H-klasserne. Børn og unge visiteres til eksterne tilbud, da der ikke er plads på Nygård Skole. Der er p.t. 16 elever i eksterne autismetilbud.

Den ændrede og udvidede målgruppe medfører endnu flere elever på Nygård Skole. Det er ikke muligt i de eksisterende fysiske rammer. Der er brug for flere klasselokaler til nye klasser og fysiske rammer til elever med behov for solisttilbud, mulighed for behandlingsforløb og elever, der i højere grad har brug for at kunne trække sig tilbage eller har brug for særlige fysiske rammer i forbindelse med opstart i H-klasserne.

Der er 7 klasselokaler på Nygård Skole. Derudover benyttes gangarealer til undervisning og faglokaler som klasselokaler.

Center for Dagtilbud, Skoler, Fritid og Idræt og skolen har i samarbejde med Center for Økonomi og Ejendomme undersøgt forskellige muligheder, herunder både en pavillonløsning og muligheden for at udnytte den eksisterende

bygningssmasse på Nygård Skole ved en mindre ombygning. Pavillonløsningen er en dyr løsning. Ombygningen vurderes at være en god løsning, idet den tilfører merværdi til kommunens bygning. Ombygningen af Nygård Skole kan løse en del af lokalekapacitetsudfordringen, men for at skabe yderligere plads i H-klasserne vil det være nødvendigt, at udskoling fra skoleåret 2022/2023 blive flyttet til Nordvestskolen i et afskærmet læringsmiljø.

Udvidelsen af det fysiske læringsmiljø sker i to faser:

1. Ombygning af lokaler på skolen, så der kan indskrives en gruppe af indskolings elever fra skoleåret 2021/2022. Ombygningen finansieres af skolens mindreforbrug.
2. Anlægsønske udarbejdes til budgetforhandlingerne for budget 2022-25 med henblik på at indrette loftsfaciliteter til klasselokale og grupperum og dermed kunne optage yderligere elever i skoleåret 2022/2023.

6. Normering og organisering fremadrettet

Kapacitetsudvidelsen i H-klasserne medfører over flere år,

- at kapaciteten kan udvides fra 75 elever til omkring 100 elever afhængig af antallet af visiterede elever og elevernes problemstillinger.
- at eleverne i indskoling og på mellemtrinnet fortsat vil have deres skolegang på Nygård Skole
- at 7.-9. klassetrin fra skoleåret 2022/2023 er fysisk placeret på Nordvestskolen. Udskoling vil fortsat være en del af H-klasserne og vil fortsat organisatorisk og ledelsesmæssigt være forankret under Nygård Skole.

7. Tidsplan

Der pågår p.t. en større renovering af Nordvestskolen, og den endelige udflytning fra Nygård Skole afhænger af, hvornår renoveringen er færdig. Udvalget vil få en orientering, når den endelige plan for renoveringen foreligger. H-klasserne får deres eget afskærmede afsnit på Nordvestskolen, og de kan benytte skolens faglokaler og tage del i fællesarrangementer mv. i den udstrækning, det er muligt for eleverne.

Tidsplanen for udvidelsen af H-klasserne ser således ud:

Fase	Periode	Aktivitet	Samlet antal elever på Nygård Skole	Samlet antal elever i H-klasserne på Nordvestskolen
1	Marts – august 2021	Ombygning af lokaler på Nygård Skole	75	
		Der udarbejdes et anlægsønske med henblik på ombygning af loft på Nygård Skole		
2	Skoleåret 2021/2022	Ny indskolingsgruppe med elever med autisme og generelle indlæringsvanskeligheder.	75-82 elever	

Ombygning af loft

3	Skoleåret 2022/2023	Overflytning af udskolings elever til Nordvestskolen*	65-75 elever	20-30 elever

*Skolen vil tilrettelægge overgangsforløb med udgangspunkt i de enkelte elever.

8. Fritidstilbud

På Nygård Skole og Nordvestskolen er der SFO og klubtilbud tilknyttet. Fritidstilbuddet tilpasses antallet af elever. Fritidstilbuddene finansieres via taksten.

Økonomi/Personaleforhold

Med et generelt faldende elevtal medfører et øget antal elever med behov for specialtilbud, at andelen af elever med særlige behov er stigende, og det giver et øget udgiftspres på skolerne.

H-klasserne finansieres ved takst, som betales af distriktsskolerne. Taksten pr. elev i H-klasserne er lavere end taksten ved brug af et eksternt skoletilbud.

Den nuværende takstfinansiering betyder, at det er distriktsskolen, der betaler for skolegangen. Der er en forskel på den eksterne takst og taksten i Helsingør Kommune. Med øgningen af kapacitet på H-klasserne vil der skulle gennemregnes, hvad det betyder af mer/mindre udgifter for skolerne og for myndighedskontoen under DSFI. Denne beregning vil indgå som en del af notat om økonomi vedr. segregerede elever på skolerne samt indgå i den strategiske omstilling af området, hvor det er muligt. Støttefunktioner for eleverne i H-klasserne (psykolog, fysioterapeut mv.) finansieres af BUF. Ved en øget kapacitet vil der være øgede ressourcer til disse støttefunktioner.

Takster pr. elev	Takster som Distriktsskolerne betaler	Takster som DSFI myndighed betaler	
Takster Ullerødskolen	Skoledel	Fritidstilbud	Samlet
2021	471.894	35.859	507.753
Takster H-klasser	Skoledel	Fritidstilbud	Samlet
2021	343.400	0	343.400
Forskel mellem takster i H- klasserne og Ullerødskolen	Skoledel	Fritidstilbud	Samlet
2021	-128.494	-35.859	-164.353

Brug af eksterne tilbud vil så vidt muligt blive udfaset over årene, så skolerne på længere sigt opnår en besparelse på kapacitetsudvidelsen på Nygård Skole. Samtidig er der en stigning i elever, der visiteres til specialtilbud indenfor autismespektrumforstyrrelser, så der er behov for at budgetterne reguleres tilsvarende.

1. Skolernes udgifter til segregerede elever

I Budget 2018 blev Byrådet enige om at afsætte en pulje til finansiering af de øgede udgifter til elever med behov for specialtilbud uden for alment skolen, således at disse udgifter ikke fragik det øvrige skoletilbud. Siden er der årligt blevet anmodet om en ekstraordinær kompensation for de øgede udgifter i forhold til udgiftsniveauet i 2017. Midlerne er hidtil blevet bevilget af Byrådet.

Der vil blive udarbejdet et notat omkring specialområdet, der vil indgå i budgetforhandlingerne for 2022.

2. Økonomi til ombygning

Skolen har et overført mindreforbrug, der kan anvendes til at finansiere ombygning af lokaler. Skolen finansierer selv indretning af de ombyggede lokaler.

Estimat på udgifter til ombygning af lokaler til ibrugtagning 1. august 2021.

Bygningsændring	Estimeret udgift
Lokaleombygning inkl. 4 udvendige døre	350.000 kr.
Etablering af lokale i forlængelse af idrætssal	75.000 kr.
Genetablering af fitnessfaciliteter	50.000 kr.
Indretning af lokaler	100.000 kr.
Uforudsete udgifter	57.000 kr.
<i>I alt</i>	<i>632.000 kr.</i>

Kommunikation/Høring/Borgerinddragelse

Sagen vil blive drøftet i A-MED og skolebestyrelsen inden udvalgsrådet den 8. marts.

Sagen er sendt til høring i Handicaprådet.

Eventuelle udtalelser vil blive forelagt udvalget på mødet den 8. marts.

Indstilling

Center for Dagtilbud, Skoler, Fritid og Idræt indstiller,

1. at H-klassernes målgruppe er elever med autismspektrumforstyrrelser, herunder også elever med kombinationsdiagnoser og komplekse problemstillinger med behov for autismedagogik.
2. at 0.-6. klassetrin fortsat placeres på Nygård Skole, og 7.-9. klasse placeres på Nordvestskolen fra skoleåret 2022/2023.
3. at fase 1 bliver igangsat.

Beslutninger Handicaprådet 2018-2021 den 03-03-2021

Handicaprådet bakker op om at der skabes et tilbud i Helsingør Kommune, som har kapacitet til at rumme flest muligt af de elever, som har brug for et specialtilbud. Det vil give eleverne bedre muligheder for at knytte sociale kontakter lokalt og spare dem for længere transport, end hvis de skal have et skoletilbud i en anden kommune. Det vil dog efter vores opfattelse stadig være nødvendigt i et vist omfang at benytte skoletilbud uden for kommunen til de elever, der ikke kan gives passende tilbud til lokalt. Princippet om, at det er den faglige kvalitet set i forhold til det enkelte barns individuelle behov, der afgør om barnet tilbydes kommunens eget undervisningstilbud eller et mere specialiseret tilbud i en anden kommune, skal fastholdes.

Vi ser nogle udfordringer, når målgruppen udvides til også at inkludere elever med generelle indlæringsvanskeligheder. På nuværende tidspunkt er Nygaard en skole for normalt (og højt) begavede elever med autismspektrum forstyrrelser. Mange elever kan profitere af en meget

struktureret pædagogik, men det kræver en anden pædagogisk og didaktisk tilgang at undervise elever med generelle indlæringsvanskeligheder. Det vil være vanskeligt at kunne tilgodese begge elevtyper i samme klasse, hvorved tilbuddet forringes for begge parter både fagligt og socialt. Handicaprådet mener, at der skal tages højde for dette ved klassedannelserne.

Øget elevtal vil kræve mere plads på en skole, som allerede på nuværende tidspunkt er stærkt udfordret på plads. Ombygninger i skoletiden vil altid være indgribende i undervisningen og for elevernes trivsel, og dette gælder i særlig grad denne elevgruppe, som har brug for ro og forudsigelighed. Det må derfor sikres, at ombygningen ikke griber forstyrrende ind i elevernes daglige skoledag.

Ved at flytte 7. - 9.klasse til Nordvest skolen kan der skabes plads til andre elever i Nygaard, men ideelt set ville en løsning med en udbygning af Nygaard med plads til alle være den bedste løsning. Det ville muliggøre et samlet tilbud uden skoleskift undervejs - skift som specielt for denne elevgruppe er en udfordring. Hvis overflytningen til Nordvest skolen fastholdes, skal det sikres, at der skabes rammer, der tilgodese disse elevers behov for at kunne få ro og mulighed for at trække sig fra de andre af skolens elever. Desuden er det vigtigt, at overflytningen gives tid, således at eleverne kan forberedes bedst muligt på de nye omgivelser. Fastholdelsen af den organisatoriske tilknytning til Nygaard er vigtigt, således at der stadig kan sikres de nødvendige faglige kvalifikationer i personalegruppen gennem fælles sparring og pædagogisk udvikling.